

Ændringer fra Apoteksnitfladen til FMK 1.4.6

Table of Contents

Ændringer fra Apoteksnitfladen til FMK 1.4.6	1
Ændringer fra Apoteksnitfladen til FMK 1.4.6	5
<i>Terminologi</i>	5
<i>Lægemiddelordinationer og recepter</i>	5
<i>Versionering</i>	6
<i>Strukturerede doseringer</i>	6
<i>Annullering af recept med igangværende ekspedition</i>	6
<i>Gyldigheds-intervaller på recepter</i>	7
<i>Service til at genåbne en recept</i>	7
<i>Services til at rette fejl</i>	7
<i>Bedre understøttelse for dosisdispensering</i>	8
<i>Hvordan svarer de nye services til de gamle?</i>	8
<i>Hvordan svarer de nye entiteter til de gamle?</i>	9
<i>Mapning af felter fra apoteksnitfladen til FMK 1.4.6</i>	10

Ændringer fra Apoteksnitfladen til FMK 1.4.6

FMK 1.4.6 er en videreudvikling af FMK's 1.4.4 snitflade, hvor der primært tilføjes funktionalitet til at understøtte apoteker på FMK. Snitfladen vil blive anvendt af mange forskellige aktører: læger, sygeplejersker, hjemmepleje, apoteker m.m. Det er således IKKE en snitflade der kun er til apotekerne. FMK 1.4.6 forener koncepter og funktionalitet både fra FMK's tidligere snitflader og fra den tidligere apoteksnitflade. Nedenstående beskrives de primære forskelle mellem apotekssnitflade 1.0 og FMK 1.4.6.

Terminologi

I apoteksnitfladen er en recept (i elementet Prescription) en "container" som indeholder en liste af receptordinationer (i elementerne Medication eller MedicationSummary). I kontekst af apoteksnitfladen har receptordination ofte været omtalt som "ordinationer", hvilket ikke er godt i FMK sammenhæng fordi man der opfatter "ordinationer" som lægemiddelordinationer (ikke receptordinationer).

I FMK's snitflader før 1.4.6 har termen "receptordination" også været brugt, men entiteten recept har aldrig været i spil. Fra FMK 1.4.6 omdøbes receptordination til recept (Prescription). Recept kommer således kommer til at svare til hvad der tidligere har været omtalt som receptordination, i både apotekssnitfladen og tidligere FMK snitflader.

Terminologi-ændringen foretages dels fordi det harmonerer bedre med almindelig sprogbrug og fordi begreberne receptordination og lægemiddelordination er blevet sammenblandet. I FMK er en skelnen mellem recept som "container" og receptordination ikke strengt nødvendig idet en recept på FMK altid kun indeholder en enkelt receptordination. Desuden indgår termen receptordination ikke i begrebsbasen (se evt.

<http://begrebsbasen.sst.dk/ConceptModel/3f75094c-925b-44c3-b916-e1e4d319bc7a.htm>).

Begrebsbasen skelner ikke mellem recepten som "container", f.eks. i form af papirrecepter der kan indeholde 1-3 receptudstedte lægemidler, og en recept til en eller flere stk. af en lægemiddelpakning.

Lægemiddelordinationer og recepter

I FMK findes to forskellige slags ordinationer, **lægemiddelordinationer**, som er lægens billede af patientens aktuelle medicinering, og **recepter**, som er de lægemidler lægen har givet tilladelse til at udlevere på apoteket

Indholdet i den tidligere apotekssnitflade svarer til recepterne. I FMK er recepterne som udgangspunkt lavet ud fra en lægemiddelordination, og er derfor en entitet under denne. Ved opdatering af lægemiddelordinationer skal lægen også annullere + genoprette recepten hvis det stadig er relevant. Derfor bør de normalt afspejle samme lægemiddel, dosering m.m. Der er dog andre aktører som har rettigheder til at ændre lægemiddelordinationer, men på grund af lovgivningen ikke har samme rettigheder til at annullere/oprette recepter. Derfor kan der alligevel opstå forskelle imellem disse.

Når apoteker ekspederer en papir-/telefon-/fax-recept, indrapporteres den dog som en "løs recept" der ikke er knyttet til en lægemiddelordination. Lægen kan efterfølgende rydde op i dette og knytte de løse recepter til lægemiddelordinationer.

Versionering

I apotekersnitfladen har der været anvendt en såkaldt VersionCheckKey som kunne indrapporteres ved visse operationer, når man ville være sikker på at opdateringen blev lavet i forhold til den forventede version af recepten på serveren. Man har ikke kunnet hente bestemte versioner af data.

Denne validering foretages ikke FMK 1.4.6, da de ændringer, der kan lovligt kan foretages af apoteker på recepter i forvejen er beskyttet af valideringer. Når klienterne henter en recept modtager de dog stadig et versionsnummer for recepten, så de selv kan verificere denne op mod en eventuel lokal kopi af recepten.

Desuden er der i FMK nogle entiteter, som har en rigtig versionshistorik, dels medicinkortet som helhed og dels lægemiddelordinationer. Disse kan hentes i gamle versioner, eller en dedikeret historik-service kan hjælpe med at give et overblik over historikken, der ellers kan være ret kompleks at stykke sammen.

Strukturerede doseringer

FMK anvender i videst muligt omfang [strukturerede doseringer](#). Dette er i modsætning til dosering i form af kode og/eller tekst. Den strukturerede dosering kan bl.a. bruges til at udtrykke et doseringskort ved dosisdispensering.

Som en hjælp til at udtrykke ofte forekommende doseringer i denne struktur kan klienter anvende [doseringsforslag](#).

En struktureret dosering omsættes til en kort tekst og en lang tekst, fx når medicinkort hentes. Se flere detaljer under [doseringsoversættelse](#).

annullering af recept med igangværende ekspedition

Hvis en recept annulleres og evt. afløses af en nyere version, imens der er en igangværende ekspedition så kan ekspeditionen godt færdiggøres. Der er en særlig ny status på bestillingen som betyder at apoteket er i gang med ekspeditionen, som ikke skal sættes straks når en recept fx er adresseret, men først når selve ekspeditionen går igang. Inden ekspeditionen går i gang skal apoteket kalde servicen "påbegynd ekspedition" som checker om recepten stadig har en status, så apoteket må ekspedere den, og i givet fald låser recepten og bestillingen indtil ekspeditionen er gennemført (eller afbrudt).

Lægen kan når som helst annullere en recept, men hvis der er en åben bestilling med status "ekspedition påbegyndt" tillades ekspeditionen alligevel at blive fuldført inden annulleringen træder i kraft. Men hvis der ikke er en bestilling, eller den ikke har status "ekspedition påbegyndt" kan der ikke ekspederes mere på den recept.

Dette understøtter en opførsel som rent faktisk vil foregå på apotekerne, uanset om systemet understøtter det eller ej. Med denne ændring bliver det tydeligt for alle parter, hvis en bestilling er ved at blive ekspederet når recepten annulleres. Det sikrer også at apoteket rent faktisk kan indberette ekspeditionen, selvom det sker efter en læge har annulleret recepten. Apoteksnitfladen er tilpasset, så den reelt har samme opførsel.

Gyldigheds-intervaller på recepter

Lægerne kan sætte gyldighedsinterval på recepter, så de tidligst må afhentes efter en dato og ikke senere end en anden dato.

Der er flere mulige brugs-scenarier for dette:

- Vagtlæger-recepter må ikke være gyldige efter 7 dage. Dette er tidligere håndteret automatisk ud fra viden om hvilket system vagtlægerne har brugt til at oprette recepter, eller ud fra vagtlægens organisation. Fra FMK 1.4.6 bliver det klientens ansvar at indberette med et passende gyldighedsinterval.
- Visse behandlinger skal igangsættes straks for at give mening. Hvis man venter for længe skal lægen revurdere om det er den rigtige behandling. Fx en penicillin-kur, som skal anvendes nu imens man er syg. Hvis man venter et halvt år er der ikke tale om samme sygdomsforløb, og så bør en læge igen vurdere om penicillin er den rigtige behandling.
- Fremdaterede recepter (som først er gyldige fra en fremtidig dato) kan give mening i visse situationer, hvis der ikke må udleveres for meget ad gangen, behandlingen ikke må igangsættes for tidligt (fx malaria-medicin) eller ikke flere gange på samme recept (fx morfin-præparater).

Service til at genåbne en recept

Der er lavet en ny service til at [genåbne en recept](#), der fejlagtigt er ugyldiggjort eller afsluttet. Det kan betragtes som en fortryd operation til

- [Ugyldiggør recept](#)
- [Afslut recept](#)

Disse handlinger kan kun fortrydes fra samme organisation, som har gennemført dem.

Services til at rette fejl

Der er lavet nye services, der muliggør at rette fejlindberetninger i forbindelse med ekspeditioner. Det drejer sig om følgende services:

- [Tilbagefør effektivering på recept](#)
- [Genåbn recept](#)

Desuden er der lavet en service, som apotekerne har mulighed for at bruge hvis der er fejl i en recept, som en læge har oprettet, og apoteket bistår med at rette fejlen. Dette svarer til at den oprindelige recept ugyldig-markeres og den nye recept oprettes med reference til, at den erstatter den gamle. Pt. må apotekerne iflg. receptbekendtgørelsen kun oprette recept til én udlevering, og denne begrænsning er ikke indbygget i nedenstående service.

- [Erstat recept](#)

Bedre understøttelse for dosisdispensering

Snitfladen understøtter at apoteket kan opdatere en bestilling til dosisdispensering med information om dosisdispenseringen:

- Pakkeapotek
- Tidsfrist for hvornår lægen kan ændre medicineringen og få ændringen med i den kommende dosispakning
- Forventet første og sidste dosis-dag
- Pakkegruppe

Disse oplysninger er tiltænkt anvendelse til at give bl.a. lægerne bedre indblik i dosisdispenseringen på den mellem-korte bane ved at FMK dermed at generere en visning af et "dosisdispenseringskort".

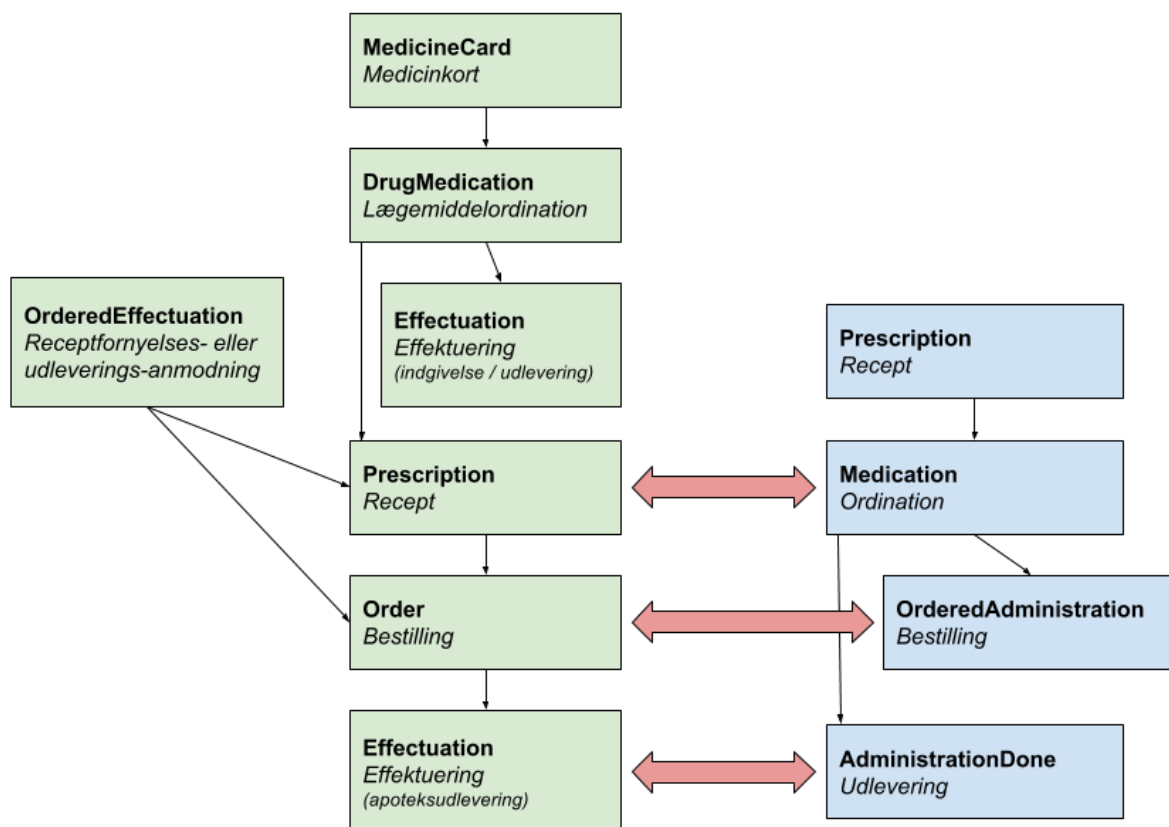
Når dosisdispenseringen skal forbedres i fase 2 af implementeringen hos apotekssystemer vil håndteringen ændres på mere omfattende måde, men det vil stadig kunne vises for lægerne på samme form alligevel.

Hvordan svarer de nye services til de gamle?

Gammel service	Ny service	Bemærkninger
Hent ordinationer adresseret til lokationsnummer	Hent nye bestillinger	
Kvitter for modtagelse	Kvitter for bestillinger, (Påbegynd ekspedition)	
Foretag ekspedition	Opret effektivering på recept	
Opret recept og foretag ekspedition	Opret og ekspeder recept	
Avanceret søgning på person	Søg medicinkort	
Hent recepter for patient ud fra cpr-nummer	Hent recept	Der laves ikke en "oversigts-service", man henter alle detaljer i denne service.
Hent detaljerede receptsoplysninger for patient ud fra CPR-nummer	Hent recept	

Gammel service	Ny service	Bemærkninger
Hent recepter ud fra recept-ID	-	Recept-ID anvendes ikke længere. Det der kaldes PrescriptionID i FMK er det, der blev kaldt MedicationID i apoteksnitfladen.
Hent ordinationsdetaljer ud fra ordinations-ID	Hent recept, Påbegynd ekspedition	Hent recept henter alle detaljer. Påbegynd ekspedition bruges til at sætte bestillingerne i status "ekspedition påbegyndt", så recepten og bestillingen er låst til apoteket, ekspeditionens lovlighed i forhold til status checkes og nyeste version returneres (så apoteket kan se hvor meget der evt. er udleveret allerede). Bemærk at status på de returnerede recepters bestillinger skal checkes, operationen kan gå godt for nogle recepter (som returneres i Prescription-elementer) og fejle for andre (som returneres i StartEffectuationFailed-elementer).
Fjern status "under behandling"	Afbryd ekspedition	
Sæt ordination afsluttet	Afslut recept	
Tilbagefør udlevering	Tilbagefør effektivering på recept, (Genåbn recept)	Genåbn recept er en "fortryd" funktion i forhold til afslutning af en ordination, som måske i visse tilfælde kan bruges i stedet for "tilbagefør med genåbning".
Ugyldiggør ordination	Ugyldiggør recept	
Anmod om at frigive ordination	(udgår)	
Hent status for frigiv ordination	(udgår)	
Sæt status for frigiv ordination	(udgår)	

Hvordan svarer de nye entiteter til de gamle?

Mapning af felter fra apoteksnitfladen til FMK 1.4.6

Apoteksnitflade	FMK 1.4.6	Kommentar
Prescription		
....PrescriptionID	XXXXXX	
....Sender		
.....Identifier	Prescription.Created.By.organisation.identifier	
.....IdentifierCode	Prescription.Created.By.organisation.identifierSource	
.....OrganisationName	Prescription.Created.By.organisation.name	
.....StreetName	Prescription.Created.By.organisation.Address.AddressLine	
.....PostCodeIdentifier	Prescription.Created.By.organisation.Address.AddressLine	
.....TelephoneSubscriberIdentifier	Prescription.Created.By.organisation.Address.telephoneNumber	
.....MedicalSpecialityCode	XXXXXX	
.....Issuer	Prescription.Created.By	
.....CivilRegistrationNumber	XXXXXX	
.....AuthorisationIdentifier	Prescription.Created.By.AuthorisedHealthcareProfessional.AuthorisationIdentifier	
.....TitleAndName	Prescription.Created.By.AuthorisedHealthcareProfessional.Name	
.....SpecialityCode	Prescription.Created.By.AuthorisedHealthcareProfessional.SpecialityCode	
.....Occupation	XXXXXX	
.....SenderSystem	Prescription.Created.By.systemName	
....PatientOrRelative	MedicineCard.Patient	
.....CivilRegistrationNumber	MedicineCard.Patient.Person.PersonIdentifier	
.....PersonSurname	MedicineCard.Patient.Person.Surname	
.....PersonGivenName	MedicineCard.Patient.Person.GivenName + MedicineCard.Patient.Person.MiddleName	
.....StreetName	MedicineCard.Patient.Address.(StreetName, StreetBuildingIdentifier, FloorIdentifier, SuiteIdentifier)	
.....DistrictName	MedicineCard.Patient.Address.DistrictName	
.....PostCodeIdentifier	MedicineCard.Patient.Address.PostCodeIdentifier	
.....CountryCode	MedicineCard.Patient.Address.CountryIdentificationCode	
.....CountyCode	XXXXXX	
.....PatientDateOfBirth	MedicineCard.Patient.Person.BirthDate	
.....PatientSex	MedicineCard.Patient.Person.Gender	
....ForGPUse	MedicineCard.Patient.Patient.PersonIdentifier / Prescription.Created.By.other.PersonIdentifier	
....ForGPClinicUse	MedicineCard.Organisation.IdentifierSource	SKS_NUMBER / YDER_NUMBER / MUNICIPALITY_NUMBER

Apoteksnitflade	FMK 1.4.6	Kommentar
....Medication	Prescription	
.....MedicationID	Prescription.Identifier	
.....VersionCheckKey	XXXXXX	
.....MedicationCount	XXXXXX	
.....MedicationCreatedDateTime	Prescription.Created.DateTime	
.....EnvelopeDateTime	XXXXXX	
.....LetterDateTime	XXXXXX	
.....DrugPackage		
.....PackageIdentifier	Prescription.PackageRestriction.PackageNumber / Prescription.DoseDispensedRestriction.PackageNumber	PackageNumber er normalt ikke udfyldt for DoseDispensedRestriction, kun hvis DrugID er ukendt
.....Formulation		
.....NameOfDrug	Prescription.Drug.Name	
.....DosageForm	Prescription.Drug.Form.(Code, Text)	
.....DrugStrength	Prescription.Drug.Strength.(Text / (Value,UnitCode, UnitText, Text?))	
.....MagistralFormulation	Prescription.Drug.DetailedDrugText	
.....PackageSize	Prescription.PackageRestriction.PackageSize.(Text / (Value, UnitCode, UnitText))	
.....NumberOfPackings	Prescription.PackageRestriction.PackageQuantity	
.....Importer	XXXXXX	
.....ShortName	XXXXXX	
.....LongName	XXXXXX	
.....ReimbursementClause	Prescription.ReimbursementClause	
.....SubstitutionCode	Prescription.SubstitutionAllowed	
.....Dosage	XXXXXX	Dosering med mere struktur og flere detaljer findes på DrugMedication
.....Code	XXXXXX	Dosering med mere struktur og flere detaljer findes på DrugMedication
.....Text	Prescription.(PackageRestriction / DoseDispensedRestriction).DosageText	Dosering med mere struktur og flere detaljer findes på DrugMedication
.....Period	XXXXXX	Dosering med mere struktur og flere detaljer findes på DrugMedication
.....PeriodUnit	XXXXXX	Dosering med mere struktur og flere detaljer findes på DrugMedication
.....Indication		
.....Code	Prescription.Indication.Code	
.....Text	Prescription.Indication.(Text / FreeText)	
.....Status	Prescription.Status	
.....StatusChangePharmacy	XXXXXX (Prescription.Modified)	Er ikke nødvendigvis det apotek, som sidst har ændret status. Kan være lægen der oprettede recepten, eller borgeren selv der har oprettet en bestilling osv.
.....InvalidationReason	Prescription.InvalidationReasonText	
.....DrugDatabaseVersion	XXXXXX	ID-typer har separate source + sourcedate i stedet
.....Iteration		
.....Number	Prescription.PackageRestriction.IterationNumber	NB: Før betød dette antal GEN-udleveringer, nu betyder det antal udliveringer i alt!
.....Interval	Prescription.PackageRestriction.IterationInterval	
.....IntervalUnit	Prescription.PackageRestriction.IterationIntervalUnit	
.....SupplementaryInformation	Prescription.SupplementaryInformation	
.....DoseDispensing	Prescription.DoseDispensedRestriction	
.....StartDate	XXXXXX	Findes på DrugMedication
.....EndDate	XXXXXX	Findes på DrugMedication
.....CopyRequired	Prescription.DoseDispensedRestriction.CopyRequired	
.....AdministrationDone	Prescription.Order.Effectuation	Order.status = "Udført"
.....AdministrationID	Prescription.Order.Effectuation.Identifier	
.....AdministrationDateTime	Prescription.Order.Effectuation.DateTime	
.....AdministrationType	Prescription.Order.Effectuation.EffectuationMethod	en- eller flergangs apoteksudlevering, dosisdispenseret apoteksudlevering
.....PharmacyAdministrationNumber	XXXXXX	
.....PharmacyMedicationNumber	XXXXXX	
.....DrugPackage		
.....PackageIdentifier	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.PackageNumber	
.....Formulation		
.....NameOfDrug	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.SubstitutedDrug.Name	
.....DosageForm	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.SubstitutedDrug.Form.(Code, Text)	

Apoteksnitflade	FMK 1.4.6	Kommentar
.....DrugStrength	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.SubstitutedDrug.Strength.(Text / (Value, UnitCode, UnitText, Text?))	
.....MagistralFormulation	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.SubstitutedDrug.DetailedDrugText	
.....PackageSize	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.PackageSize.(Text / (Value, UnitCode, UnitText))	
.....NumberOfPackings	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.PackageQuantity	
.....Importer	XXXXXX	
.....ReimbursementClause	Prescription.ReimbursementClause	
.....SubstitutionCode	Prescription.SubstitutionAllowed	
.....Dosage		
.....Code	XXXXXX	
.....Text	XXXXXX	Mangel? Burde apoteket kunne indrapportere en hel doseringsstruktur til fx at angive halv dosering ved dobbelt styrke (eller modsat)?
.....Period	XXXXXX	
.....PeriodUnit	XXXXXX	
.....Indication		
.....Code	XXXXXX	Særskilt indikation på en effektuering giver ingen mening.
.....Text	XXXXXX	Særskilt indikation på en effektuering giver ingen mening.
.....DrugDatabaseVersion	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.SubstitutedDrug.Identifier@sourceWeekAndYear	
.....OrderInstruction	Prescription.Order.DeliveryInstructionText	
.....DeliveryInformation	Prescription.Order.DeliveryInstructionText	
.....Delivery	Prescription.Order.Delivery	
.....PriorityOfDelivery	Prescription.Order.Delivery.Priority	
.....StreetName	Prescription.Order.Delivery.StreetName	
.....PseudoAddress	Prescription.Order.Delivery.PseudoAddress	
.....PostCodeIdentifier	Prescription.Order.Delivery.PostCode	
.....ContactName	Prescription.Order.Delivery.ContactName	
.....PharmacyWhereAdministrated	Prescription.Order.OrderedAtPharmacy	
.....PharmacyName	Prescription.Order.OrderedAtPharmacy.Name	
.....PNumber	Prescription.Order.OrderedAtPharmacy.(Identifier, @source, Type)	
.....PharmacyComment	Prescription.Order.Effectuation.PharmacyComment	
.....Text	Prescription.Order.Effectuation.PackageDispensed.LabelText	
.....AdministrationOrdered		
.....AdministrationID	XXXXXX	Order.status = "Bestilt"
.....OrderInstruction	XXXXXX	
.....DeliveryInstruction	XXXXXX	
.....Delivery		
.....PriorityOfDelivery	XXXXXX	
.....StreetName	XXXXXX	
.....PseudoAddress	XXXXXX	
.....PostCodeIdentifier	XXXXXX	
.....ContactName	XXXXXX	
.....PharmacyWhereAddressed		
.....PharmacyName	XXXXXX	
.....LocationNumber	XXXXXX	
.....AdministrationInProgress		Order.status = "Ekspedition påbegyndt"
.....AdministrationID	Prescription.Order.Identifier	
.....OrderInstruction	Prescription.Order.DeliveryInstruction	
.....DeliveryInstruction	Prescription.Order.DeliveryInstruction	
.....Delivery	Prescription.Order.Delivery	
.....PriorityOfDelivery	Prescription.Order.Delivery.Priority	
.....StreetName	Prescription.Order.Delivery.StreetName	
.....PseudoAddress	Prescription.Order.Delivery.PseudoAddress	
.....PostCodeIdentifier	Prescription.Order.Delivery.PostCode	
.....ContactName	Prescription.Order.Delivery.ContactName	
.....PharmacyWhereInProgress	Prescription.Order.OrderedAtPharmacy	
.....PharmacyName	Prescription.Order.OrderedAtPharmacy.Name	
.....LocationNumber	Prescription.Order.OrderedAtPharmacy.(Identifier, @source, Type)	

From:

<http://wiki.fmk-teknik.dk/> -

Fælles Medicinkort - Dokumentation

Permanent link:

http://wiki.fmk-teknik.dk/fmk:1.4.6:aendringer_fra_apoteksnitfladen_til_fm_k_1.4.6

Last update: 2026-03-06 08:53